

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer csütörtökön és vasárnap.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

A szerkesztő irodája:
Nagy piac 322 szám.

Lakása: Bolgárszeg 1425 sz.

NEMERE.

Politikai, közgazdászati és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden ígatáskor 30 kr. — Nagyobbhirdetéseknél alkuszertint. — Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségénél.

Brassó, 1872. aug. 21.

Külpolitikánkra nézve úgy látszik irányadó lesz egy ideig a három császár és azoknak főminiszterei berlini találkozója.

Ez eseményt illetőleg csak annyit akarunk elmondani futtában, hogy inkább inkább van hármuknak összejövele, mintha csak ketten a német és osztrák uralkodók értekeztek volna a világ sorsáról.

Mi tuzásnak és jöhető esetben igen veszedelmesnek tartjuk sok magyar lap és sok magyar politikus azon egyoldalúságát, hogy tüskénbokron, minden körülmény közt és minden eshetőségre a német birodalom frakkjába kapaszkodjunk.

A német birodalom kétségtelenül saját létezését és emelkedését tekinti kizárólag működése céljának.

Megtörténhetik, hogy ezen célra törekvésében tehetünk neki szolgálatot; és abban az esetben várhatjuk viszontszolgálatát; de bizony különben nem.

De hát az az eset nem fordulhat-e elő, hogy a német birodalom törekvései épen a mi birodalmunk érdekeinek háttérbe szorításával, vagy talán érzékeny megsértésével valósulhatnak csupán?

A ki ösmeri helyzetünket és érdekeink érintkezési pontjait, az nem felelhet tagadólag erre.

Vajon tehát abban az esetben is követnünk kellene nagyságos lépteit, mikor azokat épen a mi vetéseink legázolására intézné? A „Kronst.“ szerint minden valószínűséggel igen; de Peturbán azt mondja, hogy: „üsd az orrát magyar, ki bántja a tiéd!“

Szerencsétlen politika volna részünkről, ha a német jóakarát minden áron való megtartása miatt ellenségünké tennők az orosz vagy francziát. Valóban aggódtunk is, midőn Magyarország sajtója minden áron vitézkedett az orosz ellen.

Nekünk Oroszország földjéből, hatalmából nem kell semmi; nincs olyan közöttünk, a ki azt. László hadjáratainak megújításáról ábrándoznék.

Az orosz tehát csak abban az esetben lesz ellenségünk, ha ő bántja meg a mi érdekeinket.

Ha Oroszország folyvást fenyegetne, akkor nagyon rá volnánk szorítva Németország szövetségére, s akkor felette drága és bizonytalan lenne az a szövetség. De ha az oroszral is tudunk tisztességes szomszédságban élni, akkor a németnek legalább annyi szüksége van a mi jó akaratunkra, mint nekünk az övére. Abban az esetben szövetségünk természetes és szövetség címen nem válik alárendeltséggé.

Bethlen Gábornak nagyon kicsiny birodalma volt a Ferencz József ő felségéhez képest. Szomszédai pedig: az akkori német és török birodalmak, domináltak legalább annyira Európát, mint a mostani német és orosz. Bethlen Gábor mégis fenntartotta, sőt nagyban gyarapította birodalmát, mert nem szövetkezett egyik hatalommal sem annak szép szeméért; hanem úgy forgatta dolgaikat eszesen, hogy az ő birodalmának haszna legyen a szövetkezésekből.

Igy tett újabb időben Itália is, és szétszaggatott, századokon át enervált geographiai fogalomból néhány év alatt tekintélyes birodalommá alakult.

Kényes helyzetünk van Európában, az igaz; de ezen helyzetnek megvannak előnyei is a hátrányok mellett.

Az európai hatalmak bármily gondolható szövetkezésében túlsúlyra tudjuk juttatni azt, a melyikhez csatlakozunk. Még ha a német és orosz együtt fognának is kezét, nyitva volna az ut, hogy minden más európai hatalmat ellenük összpontosítsunk.

Helyzetünk az által könnyebb, mivel nekünk nincsenek hódítási céljaink; megelégszünk a tényleges viszonyok fenntartásával.

Helyzetünk előnyeit azonban csak azon eset-

ben használhatjuk föl, ha benn úzunk erőteljes politikát. Egy magában erős birodalomnak keresik a szövetségét; szétzilált erőtelentől kínálva sem fogadják el.

Meg kell vallanunk, hogy a mily jó irányban látjuk indulni külpolitikánkat, annyi aggodalmat támaszt a belső.

A nemzetiségek hazafias része nincs megnyerve, megnyugtatta; a birodalom ellen izgatók nincsenek megfélekezve; magában a magyar fajban is sok az elégedetlenség kormányzati hibák miatt.

Ezekről beszéltünk és beszélünk sokat; beszélnek más lapok is. Vajha ne siket füleknek!

Felvilágosításul.

Nyert felvilágosítás folytán beláttuk, hogy a „Nemere“ 65. számában említett postai vétségek semmiképen sem róvandók fel a helybeli posta-hivatalnak, mely irányunk különben mindig pontosan és készséggel teljesítette teendőit, hanem nagyobb részben azon hivatalokat terhelik, melyek nem tudják, hogy a „Nemere“ szerkesztősége nem nyilvános közhivatal, s e szerint hozzá hivatalos küldeményeket sem kell bélyegtelen intézni, — mire egyszersmind figyelmesekké is tesszük a velünk közlekedő t. cz. hivatalokat azon kéréssel, hogy hozzánk címzett becses küldeményeiket mindig bérmentve sziveskedjenek postára adni.

Részint pedig hibások azon postahivatalok, melyeknél a feladás történt, s melyek, ha akarnák — kinyilváníthatnák a feladónak, hogy a levél nem tekintethetik bélyegtelennek.

Részünkről az egész tévedés szolgánk okozta helytelen értesülésünkön alapul és valamint akkor hivatta éreztük magunkat — mint a közönség részéről ellenőrzője a társadalmi köz- és magán életnek — szót emelni, úgy most nem álljuk az igazság érdekében ezen helyreigazítást közre bocsátani.

A „Nemere“ szerkesztősége.

TÁRCZA.

Az elveszett virág.

Werder Berta meséje.

Gyakran mesézik, hogy virágmag hull oda, hol nem keresik, s hogy virágok nyílnak, hol nem látszanak; de fel van írva az ég: „Egy virág sem virágzik hiában.“

Igy egykor megnyitá kék szemét egy virág, majdnem az utszéken, fővény, kő és tövis közt, midőn épen a nap felkelt.

„Jó reggelt, kis virág“, mondá, „mit csinálsz te itt?“

„Hát virágzom és illatozom.“

„Az nem fizeti ki magát, senki sem látja virágzásod, senki sem szívja illatod, senki sem szakít le itten; csak látnád a virágokat tul a zultán kertjében, épen ébrednek, azoknak van ám pompás életük, egészen más, mint a tiéd lesz. A kertész keze gondosan ápolja őket, mosolygva tükröződnek tiszta szökőkutakban, reájok a legszebb szemek néznek, őket a legpuhább kezek szakítják és szép élet után szép halállal mulnak ki arany és drágakő-edényekben, vagy még szebbel — egy fiatal zultana övében!“

„Mindez nagyon szép“ mondá a virág az utfelen, „örülök, hogy ily jól vannak és hogy is lehetne másképen, hisz írva áll az egen: „Egy virág sem virágzik hiában.“

A büszke nap nevette a szerény bölcsességet és elvonult felette.

Egy lovas repült el mellette, az első e napon és a virág feléje illatozott; az ifju arcza mosolygva felderült s kezével a virág felé intett.

„Kedvesem kék szeme“, mondá, „üdvözlek!“ S ezzel elvágtatott de nem szakította le a virágot és a muezzin a közel város minaretről hirdette az órát.

Jött egy gyalog utazó és meglátta a virágot.

„Mily édesen illatozol, mily gyöngéd leveleid színe!“ mondá és lehajolt hozzá.

„Remegsz lehelletemtől, ó ne féj semmit, nem szakasztlak le kegyetlenül, mit is tehetnél magányos, poros utamon forró, fáradt kezemben! Csak virágozzál édes virág te az uton, számomra nem nyíltál“, mondá és tovább ment de nem szakította le s a muezzin hirdette az órát a minaretről.

És jött két utas, egyike bádög-szelenczét hordott tele halt virágokkal és levelekkel, egész temetőt cipelt magával, — a másik csak szabad üde szívét vitte a világba.

A kék virág a temetőt messziről érezte, borzadt és hátrahajolt. „Ah, nem szeretnék ott temetve lenni“ rebegé.

A halottvivő barbar neven szólította, mely hangzott mint száraz lomb, ha szél játszik vele; a virág e nevet még soha sem hallotta.

„Nem én vagyok az, menj tovább, engen nem így hinak“ mondá reszketve.

„A kedves kékszeműke, hogy került ez ide az ut mellé, szolt a másik utas, most pillantván meg a virágot.“

„Herbariumomba akorom tenni, állj utamból barátom.“

„No csak merd“ fenyegetett a másik „hisz kifosztottad egész Kis-áziát minden virágjából, nem hagyhatod meg e szegény, elveszett virágot? egész gúlaid vannak otthon virágmumiákból és e kedves kicsinykétől sajnálod rövid életét? állj odább, ezen keleti gyermeket én veszem oltalmamba, igen szép ő bádög virágkoporsódnak.“ és mindketten nevetve távoztak, de

nem szakították le s a muezzin hirdette az órát a minaretről.

„Ah egy kő, egy kék kő, kék mint zaphír, lelkemre!“ kiáltott egy rövidlátó kögyűjtő, ki a világ minden részeiből köveket szedegélt, és gyorsan a virágnak rohant; nem sok hiányzott, hogy össze ne zúzza; tudós szeművege ekkor leesett orráról, és csak most látta tisztán a természet kedves gyermekét.

„Ah, csak egy mihaszna virág“, mondá és több megvetést érzett, mintsem még egyszer ránézzen. Ismét feltette szeművegét és folytatta utját a nélkül, hogy leszakította volna és a muezzin hirdette az órát a minaretről.

A büszke nap mind magasbra szállt és mindinkább nevetett a szegény, elveszett virágon az utfelen.

Sok szorgoskodó kalmár haladt az uton; hangosan és hevesen beszéltek; de egy sem ügyelt az elveszett virágra, egy sem érezte illatát. A teve, a ló, az öszvér elhaladt mellette, egyszem hajolt a virág felé.

„Ha tövis volna, megenném“ gondolá a teve, „de így nem érdemes arra, hogy fejem érte lehajtsam.“

„Istennek hála, hogy virág vagyok“ mondá a szerény illatozó. A muezzin már gyakran hirdeté az órát a minaretről de írva áll az egen: „Egy virág sem virágzik hiában.“

Halkan szállott fel a völgyekből az est, látta miként perzseli a földet a forró délután, s elüzte őt az országból tul a hegyek ormain és a kék tengeren; megázta fürteit mig kihullott a harmat és nagy festőpolca elé ült. Nagy képiró ő s az eget rózsaszínre és aranyra, majd alma-, viola- s biborszínre kezdette festeni. Munkájáról letekintve mondá a virághoz: „Ejnye kékszeműke, még ébren vagy, azért annál szebbre is festem neked az eget, nézz csak ide!“

S mivel annyira kedvesen pingált, a nap kipirult haragjában és lement; az alkony kinevette őt, és halálig

A Lévay-ügy.

A holt idény alatt a politikai sajtó legérdekesebb tárgyát a „Lévay-affaire“ képezte s még ma is sok hasábos képes betölteni, miután az a nagy zaj, mely e miatt keletkezett, mind eddig nincs teljesen elfojtva.

Az érdekes ügy története röviden a következő:

Két jobboldali lap — a „Pesti Napló“ és „Reform“ — azt állította, hogy Lévay Henrik (kinék különben a hazai pénzüzetek virágzása, a Petőfy szobor ügy satb. körül nem kis érdemei vannak) hábar a 30 milliós kölcsönt nem tudta Londonban megkötni, másfélszázezer frt. alkuszdíjat fizettetett ki magának a magyar kormányhatalmával.

E hirre természetesen nagy láрма keletkezett mind a jobboldali, miud pedig az ellenzéki lapokban s méltán, mert az ilyenmő követelés nagy jogtalanság s annak megadása nagyobb pazarlás volna. A kormány az efféle illetlen speculációkkal csak hitelét rontaná a nemzet előtt.

A „Ref.“ ez ügyről pikáns botrány-regényt is közölt, melyben egy ragyogó szemű, csinos hölgy szerepelt, a ki gyakran látható a „legény-miniszterek“ előszobáiban. Említett kormánypárti lap cikke bármely baloldali lap hasábjaira beillett volna.

A meddő idényben unatkozó közönség nagy szenzációval fogadta a „Ref.“ érdekes kis novelláját. A hatás nagy és általános volt.

De csak addig tartott, míg Lévay elutazásából megérkezett Pestre és a „Pesti Napló“-ban kijelenté, hogy ő az államtól soha semmiféle pénzjutalmat nem követelt és nem is kapott.

Másfelől a kormány is kinyilvánítá hivatalos lapjában, hogy ő Lévayt soha sem bizta meg alkuszi tendókkal s így Lévay alkuszdíjt se nem köthetett ki, se nem kaphatott. —

Most már az illető jobboldali lapok mossák is — a hogy tudják — kezüket, melyet jó mélyen bemártotnak a botrányhírek forrásába.

Nagyon valószínűleg ez a kényes affaire csak ugorka idényi termék lesz, melyet csak a közönség mulattatására talált fel a „Pesti Napló“ és „Reform.“

Benedek Gyula ur

Fogarasból egy terjedelmes cikket küldött be, feleletül a „Nemere“ 63. számában foglalt azon közleményre, mely különböző tényeket sorol fel a pesti lapok azon közleményének megerősítésére, hogy nevezett Benedek Gy. ur az ultramontán pártot tartozónak.

Benedek ur cikkének azon részét, melyben a lapunkban megjelent közlemény állításaira válaszol, minden változtatás nélkül, szó szerint kiadjuk.

nevetett s halva rogyott az éj karjaiba. A virág látta mindezt, virágzott és az éj felé illatozott. A szende éj hálásan megcsókolá és mondá: „Mit tettél egész nap itt az uton, te elveszett virágom?“

„Virágoztam és illatoztam.“

„Es mire vársz még éjnek idején?“

„Hogy megszünjem virágozni és illatozni.“

S az éj feltára tág palástját és szívéhez szorítá a virágot, s ez a bő köpeny alatt csillagot csillag mellet látott fényleni és tündökölni.

„Kik ezek?“ kérdező az éjt; csak egy napot élt s még nem ismerte a csillagokat.

Ezek az ég virágai, melyek megnyílnak, ha a földi bezáródnak.

Világosan fénylettek az ég virágai, ezüstkéken mint az éj könye az elveszett virág szemében.

A csillagok pedig mondák: „Egy csillag esett a földre, ni miként fénylik, mélyen alatt a sárga uton. Éj anyánk, hozd fel nekünk azt a csillagot.“

„Jer velem“ szólt az éj a virághoz, „virágzásodnak vége van. Itt bezáruksz, ott felnyílsz. A reg teged itt alant hervadva talál, de minden éj ott fenn felszókolja szemed. Elveszett virágokból készíti az ég csillagait, elveszett virág illatából szövö sugarait.“

A virág még egyszer mosolygott és mondá: „Hisz jól tudtam én; irva áll az égen: Egy virág sem virágozik hiában,“ s fejét lehajtva elhalt, de azon pillanatban egy új csillag villant fel a kék mélységből. Az éj mondta: „a mikor virág zárul be a földön, virága fakad az égnek.“

Cikkének azon részeit azonban, a melyekben lapunk névtelen cikkének általa vélt és ráfogott írója ellen élesen személyeskedik, — kénytelenek vagyunk mellőzni, az irodalmi ildom és lapunk bevallott elvei tekintetéből.

Benedek ur felete a következő:

X. X. ur azt állítja rólam, hogy aláírtam az Apponyiféle programot s ebbeli vádját arra építi, hogy én Rác Károlylyal ösmeretségben voltam és hogy attól lobogokat vettem át.

Valóban attól félek hogy elítéltetem magam, ha ily esztelenségekre sulyt is fektetek.

Rác Károlylyali ösmeretségéből azt következtetni, hogy ultramontán programot írtam alá? több mint együgyűség, hiszen a nagy antimagyar program Bausnern Guidó Rác Károlylyal egy kocsin utazott el Fogarásról Kóhalomba, — utóbbi nyíltan korteskedett mellette, de kimerné ezért Bausnern Guidót vagy bárki mást azzal vádolni, hogy ultramontán?

Még kevésbé lehet valaki oly elfogult, hogy ha állna is miszerint én lobogokat vettem át Rác Károlytól, hasonló tényért bárkit is politikai jellemcserével vádoljon.

X. X. ur szük ösmeretkörrrel bír, imé mutathatnék fel számos esetet, hogy az egyik ellenjelölt visszalépvén lobogóit ellenfelének engedte át — de azért ki merete volna utóbbit pártkültséggel vádolni?

Hogy X. X. ur adatait velem közölte volna és azokkal szemben magam igazolni képtelen voltam, — hitvány hazugság!

Azt mondja X. X. ur, hogy én beösmertem volna, nem tudom hol, miszerint elvarbatim tanácsára egy programot aláírtam.

Ez vakmerő rágalom; én semminemű programot nem írtam alá, hanem legtekintélyesebb pártembereink s köztük deák-köri elnökünkkel megállapodás folytán odanyilatkoztam, mikép készségi fogok azon munkálkodni, hogy a katolikus egyház is megnyerje azon önkormányzati szabadságot, melyet más felekezetek hazánkban élveznek és ennyit írásban is kész voltam megígérni.

Ennyi mondanom polgári kötelességem volt és mondom ma is, de hogy többet nem mondtam, nem ígértem soha sem írásban sem élő szóval, tanum az ég!

X. X. ur azt mondja elvégre elég szükkeblűen, hogy az 1869-ki képviselő választáskor választóim csak a kényszernek engedve választottak meg és hogy igen csekély választó vett részt a választásban!

Ezzel X. X. ur a magyar közjog elleneinek a passivistáknak kíván igazat adni.

Az 1869-ik évi követválasztás a nemzetiségi nagy politikai nevű Baritiu György ellenjelölttel szemben 3 egész napon át folyt és a választók oly tömeges nagy részvéte mellett, mint minővel soha Fogaras vidékén választás nem történt!

Már ezen nyilvános tényferditő támadása is X. X. urnak mutatja, mennyire igazságszerető X. X. ur.

X. X. ur vastag elfogultságában annyira megy, hogy azzal is vádol, miszerint választó-polgártársaimért nem tettem semmit.

Igaza van, ha úgy értelmezi, miszerint Fogaras város és vidéke polgárai reactionárius részéért nem tettem semmit!

Emelt fővel ösmerem be, azokért nem tettem semmit.

En tettem és fogok tenni Fogaras városra és vidéke alkotmányos érzelmű polgáraiért nemzetiség különbség nélkül annyit, mennyit emberi erővel és legjobb akarattal csak tenni lehet.

Vezérszeme gyanánt azon főfeladat lebegett mindig szemem előtt, hogy a magyar alkotmányos érzelmű elemnek úgy Fogaras városában mint vidékén 1848 on innen elvesztett teljes politikai suprematiája visszaszerzessék és biztosítsassék.

X. X. ur vádjaival fellépett ellenem a „Korunk“-ban és most ismétlőleg fellép azokkal a „Nemere“-ben is, de mit sem bizonyított.

Válaszom tehát most sem lehet egyéb, mint volt a „Reform“-ban, — én X. X. ur öszves vádjait, melylyel gonosz akaratulag megtámadta politikai becsüzetem, — roszakaratu rágalomnak nyilvánitom.

Ez alkalommal is kijelentem, nekem nincs az ultramontán párttal semmi összekötöttem!

Záradéku X. X. urnak még annyit, hogy nem csak a sajtóbiróság előtt, de azon kívül is a legkomolyabban találkozandunk.

Fogaras, 1872. augusztus 16-án.

Benedek Gyula.

V e g y e s.

(Az osztrák vagy az orosz) császárt illeti az elsőség a berlini találkozásnál; s a születés vagy trónra lépés ideje legyen erre nézve irányadó — ezekkel foglalkoznak a berlini lapok. A „Kreuzzeitung“ ajánlja azon közszokás érvényesítését, mely szerint a gazda az idegen vagy a távolabbi rokont a közelebbi elé szokta helyezni. E szerint, valamint a régibb uralkodás folytán is királyunkat illeti az elsőség jog az öregebb orosz czárral szemben.

(Rudolf koronahercegről) a következő adomát hozták a bécsi lapok: a trónörökös két főherceggel rendes kocsisétáját tette meg Ischlből Dangweisz felé, mely alkalmakkor többnyire az ottani vendéglő kertjében szoktak oszonálni. E szándékukat a hirtelen beborult ég meghűsítá s a magas főhercegek kénytelenek voltak a vendéglőbe vonulni, hol munkáscsapat mulatozott. A császári család tagjainak beléptére a sörorzó szegény emberek nagyon lecsöndesedtek, mit a trónörökös arra magyarázott, hogy őket a munka lankasztotta el. Erre összehívatta a kérés tenyerű embereket, köztük lépött, mindenikkel pár barátságos, leereszkedő szót váltott s aztán gazdagon megajándékozva, felkérte őket, hogy legyenek vigán. A munkások rögtön egy rosz harmónikát kerítettek s csakhamar zengett a ház, a jó kedv és vigalomtól s a lelkes, szivből fakadt éljenzéstől, melylyel a derék nép a trónörökösöt s magas társait távozásukkor kísérte.

(A hazafiság nemes példáját) tanulhatnak meg sokan a szepességi németektől. Késmárk város ellenzéki képviselője Vécsei Tamás közelebbi megjelent választói között s ezek fölkérték őt, hogy beszédet — magyar nyelven tartsa!

(Milan szerb fejedelem) nagykorosítási ünnepére nagyban folynak az előkészületek. Pestik a zászló-nyeleket, varrják a sok lobogót, készítik az óriási transzparenteket és tömérdek idegen érkezett oda. A meghívott vendégeket jól elfogják látni s a hivatlanokat is szivesen látják. Augusztus 21-kén nagy szerenád volt, melyben hat dalárda vett testületileg részt. A vendéglősöknek egy ágyas szobáért naponként csak egy aranyat szabad kérni; hanem segítenek ám a dolgon s egy szobába több ágyat is beszorítanak.

(Lissabouban összeesküvés) fedezettett fel, melynek célja volt egy spanyol-portugál köztársaság alakítása. A kormány megtette intézkedéseit.

(China és Oroszország) közt háboru van kitörőben; China az oroszországi protectorátója alatt álló határszéli népeket megtámadta, s ezek oroszországot hívták segélyükre — Chinában összeesküvés fedezettett fel a kormány és az idegenek ellen.

(Peru elnöke,) Balta ezredes meggyilkoltatott. Gyilkossá magát dictatorrá proclamálta, de a fölbőszült nép egy lámpatára függesztette.

(Az antiochiai földrengés) a város 3003 háza közül — legujabb adatok szerént — 1960-at romba döntött, 874-et pedig lakhatatlanná tett s jelenleg az egész városban csak 149 ép ház van. A lakósságból 500 ember meghalt, 500 pedig kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. Hasonló szerencsétlenség érte Omedia városát is, hol 2150 ház dőlt össze s 134 ember életet esett áldozatul.

(Jassyban,) Erdély tőszomszédságában, a cholera kitört, melyben már eddig 30 ember megbetegült, 9 pedig meghalt.

(A cholera-ról) szóló közrendeletében a belügyminiszter minden törvényhatóságnál következő előintézkedések pontos és haladéktalan életbeléptetését rendeli el:

1. Különös gond fordítandó az utcák és lakházak tisztán tartására.
2. A vásári rendőrség szorosán fogatosítandó, s valamint minden időben, úgy különösen most, az éretlen gyümölcs, romlott halak és egyéb egészségellenes élelmi szerek árulása hatályosan betiltandó.
3. Jelestül oly nyilvános helyeken, hol számos egyén, különösen utasok fordulnak meg, mint szállodák, vendéglők, kocszmák, színházak, továbbá vaspálya udvarok és vasuti állomásokon, nem különben nagyobb gyárakban a peczegődrök, árnyékszékék és csatornák fertőtlenítése már most is naponként teljesítendő, s ezen intézkedésnek pontos keresztülvitele a hatóság által szorosán ellenőrizendő.
4. Azon esetre, ha e járvány, melynek eddigelé az egész országban legkisebb nyoma sem tapasztaltatott, bármily körülményű fogva mutatkozna, az ezen betegségben szenvedők elhelyeztetése, ápolása s gyógykezelése iránt a kellő gondoskodás megteendő; végül
5. E betegség kiütése, sőt az egyes eset fölmerülte is, ha ez hatóságilag megállapított, haladéktalanul, és ott hol lehetséges, távirati úton, hozzám feljelentendő.

(*Gyilkosság.*) A felső-tömösi pénzügyőri laktanyában e hó 16-kán este két ittas pénzügyőr között heves szóváltás fejlődött ki. Veszekedés közben az egyik fegyvert ragadott, hogy gyülölt társát meglője; de ez az életveszélyt kikerülendő, egy darab fát ragadott fel és azzal verekedni akaró ellenfelét agyonütötte. A büntettes elmenekült s mint hírlík, az erdőn föbe lötte magát.

(*Mennyi eledel kell egy embernek?*) Egy teljesen felnőtt, egészséges ember táplálására naponként 36 szemer étel kell. Kiszámították továbbá, hogy egy rendszeres testalkotású ember évenként 1500 font ételt és italt igényel. Egy nem mértéktelen bajor sörvívó ki naponta 3 iczt iszik meg, évenként nyolcz mázsa sört fogyaszt el, mi felét képezi az egész megkivántató táplálkozási mennyiségnek.

(*A tolvajok osztályása.*) A lopás büntényének kvalifikációját s öt fokozatát egy külföldi lap igen elmésen és találon így állítja meg: 1) a ki egy milliót lop a financier; 2) a ki egy fél milliót, az már törvényszegő; 3) a ki százezer forintot lop az hunczut; 4) a ki ötvenezeret lop, az gazember; végre 5) a ki egy pár eszmát vagy ilyesmit sikkaszt el, az már akasztófára való tolvaj!

(*Pesten az „Europa” vendéglőben közelébb egy indiai herceg volt szállva.* Neve Hissan s egy öles magas férfi. Londonból jött, hol az angol királynő előtt kijelenté, hogy elősmeri alárendeltségét s hazánkon át ment vissza keletre. Az „Europa”-ban saját szakácsa főzött neki, ugyancsak paprikásan. Különbö a paradicsom-levest, hideg halat csak úgy ette, mint mi szoktuk, de a csirkéknek nemcsak tollát rántá le a szakács, hanem a bőrét is.

(*Modern életkép.*) „Az anyai gyöngédség megható példáját láttuk — írja a „Vácz” — a dunai sétányon; a kedves mama felpiperézve vitte pincsikutyáját ölében, míg siró gyermeke egy piszkos szolgáló karjain kintlódott a nélkül, hogy a gyöngéd mama figyelemre méltatná.” Fel tehát magyar hölgyek, okuljatok a példán!

Van egy ország, Eldorádó,
Ott a nőnek lakni ám jó;
Sétál büszkén, mint a páva,
Ölében pincsikutyája.
A cseléd nyomában lépdél
A hölgy siró gyermekével.
Kis pincsinék jól van dolga,
Szolgáló gyermek gondja.
Ha még egyszer kén születni,
Ugyan mi szeretnél lenni, —
Erre felelj ember fia:
Gyermekek-e, vagy — pincsikutyá?

(A „*Hon*”) 188. száma reggeli kiadásában a tanügyi hírek közt megjegyzi, hogy a „Nemere” rendes tanügyi rovatot nyitott meg, a melyet Kiss Jakab tanító fog vezetni. Erre kinyilatkoztatjuk, hogy rendes tanügyi rovatot nem nyitottunk, (ezt közönségünk sem látná szívesen) s a mit ez ügyben időnként közlendőnek vélünk, arra nem kell külön rovatvezetőnk. A „Hon” egész megjegyzése — egy rozszakaró „Honfi”-nak alaptalan élce. Szerkesztőség.

A rémitő óriás.

Gleizes János Antal 1840-ben megjelent művében „Thalysie ou la nouvelle existence” melyben a hustól való tartózkodást tünteti fel egy új élet alapjául, a choléráról így szól:

1837! nevezetes év, melyben az állatok meg lettek boszulva.

Egy óriás, roppant bunkóval felfegyverkezve, előrohan India legszélsőbb hatáiról, az éjszaki sarkig hatol és minden gonoszt és igazságtalan megsemmisít. Az emberi nemnek három negyedét eltiporta. Megigérte hogy újból eljön és egészen lekaszálja, ha az nem változik meg.

Nem sokára csakugyan ismét megjött. Sebes utazóként jelent meg, mint előbb Indiából kiindulva és Európa határain mutatkozott. Ő maga volt-e, vagy gyermekeinek egyike, kit kiküldött, hogy figyelmeztesse az embereket, mielőtt utolsó csapását rájuk mérné? Nevezetes volt látni mely előintézkedéseket tettek, hogy előre menekülhessenek, mert ekkor okultabbak voltak mint azelőtt; de minden óvatosság hasztalan volt. A lég felső rétegeiben lebegve, mintha kékutatást tenne, lábai alatt látott minden főt, és megjelölte azokat, kik az enyészetnek voltak szentelve. Talán ugyanazon óriás volt, mint akkor, s ha kevésbé rettentőnek is látszott, az embereket mégis kimondhatlan félelemmel töltötte el és egyszersmind azon borzasztó indulatra lelkesítette őket, hogy egymást meggyilkolják; talán azt vélte, hogy e módon ép oly biztosan ezélt ér, gyilkolásra ösztönözve őket, mire bünteteskép a dőghalálnak kellett követnie.

Megjelenésének idejében valódi rombolási düh uralkodott; a népek felkeltek s vér után kiáltoztak és Európa nemzetei készek voltak, egymásra rontani.

Ezen állapot nem volt tartós, hanem eltűnt a betegséggel. Mi a járványt magát illeti, — mely csak azért látszott jönni, hogy az összes gyógytudomány meztelen tehetetlenségét leplezze —, az indokul szolgáljon néhány elmélkedésre. Honnan van pl. hogy a ragályanyag, mely minden vizsgálódás alól kivonta magát, ily nagy erővel működhetett? Honnan volt az, hogy némely ember villámsebességgel leterletett, míg mások szerveit mind sértetlenül tartották fenn?

A betegség e különböző fellépése csak parányi állatok jelenlétéből magyarázható meg, melyek a megromlott nedvekben léteznek és a betegnek testi alkotása szerént, a légkör hátrányos befolyásaitól elősegítve, nagyobb vagy csekélyebb gyorsasággal és számmal fejlődnek. A kórász ekkor annál rettentőbb erővel lép fel, ép úgy mint a manzanilló-nedv hatását megkettőztetik azon férgek, melyek benne képződnek.

Ebből világosan látható, mily veszélylyel jár oly anyagokat testünkbe venni, melyek nem neki valók. Meg kell gondolni, hogy ezen megszelidíthetlen kór, mely minden emberi erőlködésékel dacolt, magától megállott a fenyvesek alján, mint hajdan Görögországban a dőghalált is ilyenné fák tartoztaták fel. Tisztelet a növényeknek! Számúzzuk azon neveltséges véleményyt, mely a növények élvezését e betegség egyik okának tekinti; hisz egyedül a növények óvhatnak ellene legbiztosabban mind Európában mind Indiában.

Míg a cholera Marsaillesben uralkodott, a dinyék fűgék és baraczkok, egyáltalában minden gyümölcs élvezése szigoruan tiltva volt. Ennek következménye volt, hogy az idegen munkások, körülbelől 300-an, minden segédesszközök nélkül a városban maradván, ezen nagyon megolcsósodott gyümölcsökkel éltek, mi annyira üdvös volt reájuk nézve, hogy az egész betegség tartama alatt csak egyetlen egy halt meg közülök, és erről is bebizonyult, hogy mértéktelen pálinkaivás által okozott gyomorlobbnak esett áldozatul.

Épen így van a dolog a poslázsal, mely ama kórral rokon: Mexicó forró részein a „terra caliente”-n nem lehet sértetlenül átvonulnunk, ha nem szorítkozunk a gyümölcs élvezetére. Hasonlóképen állítja Niebuhr Arabia leírásában, hogy a száradt szőlő biztos óvszer a mérges szél ellen, melynek neve Samum. Még egy megjegyzést csatolnék ide. A cholera finom, tűnő alapanyaga, melyet nem lehet vegybontás alá venni, az emberiség jelentékeny részét elragadta; tegyük fel, hogy hatálya még nagyobbodik, mi valamikor valószínűleg megtörténik, noha a kórjelenetek fogyni látszanak, akkor kétségkívül minden, mihez hozzá férhet, t. i. mi nagyobb mérvben változott állati anyagga, mint az ember szervezetével megfér, minden a megsemmisülésnek lesz szentelve, és csak a Hinduk maradnak életben, hogy a földet ismét megnépesítsék.

Szerző később egy jegyzetben hozzá teszi: „Middön azt mondottam, hogy minden, mi rosz volt, elveszett, nem akartam azt értetni, hogy minden, mit elveszett rosz is volt.

Számos kivételt lehetne találni. De ezen esetben is a járványt, melyet vakkak és belátásnélkülinek kell gondolunk, hamis jelek vezérelték. Olyan ember is, ki nem épen büntelt, birhat heves természettel és éles nedvekkkel. S ekkor könnyü volt, hogy ő is áldozatul esett. De állításom teljes igazolását találjuk, ha körülnézünk, mi történt közelünkben.

Palermo vonaglott a szörny körmei közt, a nélkül hogy belátna, miszerént az erejét magában a népből találta. A szelidebb természetü Nápoly kevséb bajt szenvedett. De jaj Calabriának! Ide a pusztító viharral és földingás közt vonult be és a megrémült lakósoknak vesztüket hirdette. Látom őket szikláikra menekülni. Istenem, mily télelemmel kerülük a halált, melyet oly kéjjel osztottak!”

Helyi különféleik.

Királyunk ő felsége 42-dik születésnapját városunk minden felekezete a legáhatatosabb ünnepélyes isteni tisztelettel ülte meg. Az idei pótanfolyamra Brassóba jött néptanítók szép rendben és teljes számmal jelentek meg — felekezetök szerint — saját egyházaikban.

A magyar lapok nemrég boszankodva említek, hogy királyunkért mint szerb vajdáért imádkoznak nyilvánosan — elfeledtem hol. A helybeli r. k. plébánia-templomban apostoli királyunk I. Ferenc József ő felsége születés napjának alkalmából f. hó 18-án tartott ünnepélyes „hivatalos” nagymise után pedig így énekelt a minden felekezetbeli közönség:

Gott erhalte, Gott beschütze
Unsern Kaiser, unser Land!

Österreichs Geschick vereint!

An des Kaisers Seite waltet

Unsre holde Kaiserin.

Ideje volna, más hymnust énekelni, mely kifejezné, hogy: Éljen Magyarország apostoli királya!

Egy-két katonatisztnak a fennemlített hivatalos misén mutatott magaviseletére azon megjegyzésünk volna, hogy a seregek urának, ki előtt a királyok porba hajolnak, tartozunk egy kis subordinatióval. Ne tegyék tul magukat holmi földi csillagocskák a mennyei csillagok vezérén!

A helybeli ev. ref. népiskolánál a jövő 1872/3-ki tanév szeptember 1-én kezdődik, a tanulók beiratása pedig f. hó 31-ikén záratik be. Kéretnek tehát a t. cz. szülők, kik fiu- vagy leány-gyermekeiket ezen iskolába akarják földadni, hogy az említett idóig a beiratásra vonatkozólag intézkedjenek, mert a későbbi jelentkezők egy presbyteriumi határozat szerint nem vétethetnek fel.

A 23 honvéd zászlóalj idei őszi gyakorlatai f. hó 21-én kezdődtek; egy hét múlva Seps-Szt.-Györgyre mennek contractióra.

A múlt számunkban megjelent „Életbiztonság Brassóban” című ezikkre megjegyezzük, hogy nem néhány, de negyven-ötven százsz ifju volt jelen a verekedés alkalmával. A megsebesült magyar különben már felkelt ágyából.

Értesültünk továbbá, hogy Brassóban csak egy magyar királyi vasuti főmérnök van, ez pedig tanuja sem volt az említett szakáltépésnek, melynek tárgya egy vasuti vállalkozó volt.

Meghívás

a „Kolozs-dobokamegyei tanker. néptanítók egyletének” Kolozsvártt, 1872-ik évi szeptember hó 11—13-ik napjain tartandó rendes évi közgyűlésére.

Elérkezett az idó, melyben alapszabályaink 11—12-ik §§-ai értelmében egyletünk első évi működéséről ismételten adás, a tisztviselők megválasztása s egyszersmint törekvéseink sikeresebbé tétele tekintetében szükséges lépések megállapítása végett egyletünk alapító, rendes és pártoló tagjait az egylet székhelyén tartandó közgyűlésre meghívni szerencéssek vagyunk.

Mivel azonban közgyűlésünk az egylet belételere tartozó teendőknél kívül oly kérdésekkel is foglalkozand, melyek a népnevelés mindenik munkása s barátja előtt érdekel birandnak, mivel továbbá — egyletünk központi helyzeténél fogva — az erdélyi részekben működő néptanítók s tanügybarátoknak a találkozáshoz s kölcsönös eszmecserére alkalmas nyujtani óhajtunk: szívesen látott vendégeink lesznek, közelről s távolról, mindazok, kik a népnevelés terén foglalkoznak, avagy e közügynek barátai.

Gondoskodni fogunk vidékről érkező vendégeink elszállásolásáról. Azok, kik e tekintetben szolgálatkészségünket igénybe venni óhajtják, szíveskedjenek ezen óhajításukat legkésőbb szeptember hó 5-ig bérmentes levelelben, vagy levelezési lapon, a rendező bizottság elnökével Szász Lajossal (lakik Kolozsvártt, a bel-farkas-utczában) közölni. Később beérkező bejelentések alig vétethetnek figyelembe. Az elszállásolás, annak idején, szintén a nevezett rendező bizottsági elnök lakásáról eszközöltetik.

A gyűlés s azzal egybefüggő egyéb teendők általános sorrende a következő:

Sept. 11-én d. u. 5 órakor:	Előértekezlet a ref. főtanoda nagy halltermében.
„ 12-én d. e. 10 órakor:	Közgyűlés a városház nagy termében.
„ „ d. u. 1 „	Közébed.
„ „ „ „ 3 „	Kirándulás a kolozs-monostori gazdasági tanintézetbe.
„ 13-án d. e. 8 „	Mintatanítások megszemlélése.
„ „ „ „ 10 „	Zár-közgyűlés a városháza nagytermében.

A közgyűlés részletes ügyrende, a közébed s a mintatanítások helye az előértekezleten tétetik közzé.

Azok, kik a közgyűlésen értekezést tartani, vagy indítványt tenni szándékoznak, szíveskedjenek ezen szándékukat, a közgyűlés előtt 8 nappal, az értekezés címenek, illetőleg az indítvány tartalmának közlése mellett, az egylet elnökénél bejelenteni.

Kelt a „Kolozs-dobokamegyei tanker. néptanítók egylete“ közp. választmányának Kolozsvárt, 1872. augusztus 5-én tartott üléséből.

Szabó Endre, Indali Péter,
egyl. e. titkár. egyleti elnök

Spengel Ede, Tóth Tamás,
egyl. m. titkár. egyl. alelnök.

Szász Lajos,
a rendező bizottság elnöke.

Nyilt-tér.

Figyelmeztetés.

A vadászati jog a Csernátfalvi határon bérbe adatott, — ennél fogva figyelemre méltó az illetők, hogy ott a szabad vadászat többé nem gyakorolható; ki ezen figyelmeztetés dacára is az említett község határára vadászni mer, a kellemetlen következményeket csak is magának tulajdoníthatja.

Egy községi tag.

Ideiglenes szerkesztő: Herrmann Antal.

Becsi tőzsde és pénzek Brassóban augusztus 20.

	Pénz.
Oszt. nemzeti adósság ezüstben	61 70
„ „ „ „ „ papírban	86 40
1860-ki sorsj. kölesön 100 frt.	103 30
Nemzeti bank részvény	881 —
Hitelintézeti „	329 60
London	110 —
Ezüst	108 25
Napoleon d'or	8 73
cs. k. arany	5 26
Lira	10 08
Magyar földteherm.	81 50
Bánati	81 50
Erdélyi	79 75
Porosz tallér	1 65
Ikosár	1 67

BRASSÓBÓL SEGESVÁRRA

a vaspályához szállítandó
gyors szállitmányok

felvételére az itteni céget

J. L. & A. HESSHAIMER

nyertük meg.

A t. cz. közönség e szerént lizstelettel kéretik, a szállítandó tárgyakat az említett üzletben (lőter 91. szám) feladatni; azoknak onnan való elvitele mindig az illető elindulási napok előtt történik.

A segesvár-brassói gyors-szállítási
intézet igazgatósága.

113 1—3

Szállítási jelentés!

A Medgyes-Segesvári vasutvonal f. évi jul. 18-kán a közfoglalomnak átadatott! Ez által a teherszállítás nem, mint eddig volt, Alvinczen, — hanem Segesváron át lesz eszközölhető!!

Bátor vagyok azért közzétenni, hogy én Segesvárt is a legelőnyösebb összeköttetéseket szereztem meg és képes vagyok mindenféle reám bízott tereh-küldéseket vagy tereh-átvételeket utánvétellel vagy a nélkül a leggyorsabban elintézni.

A naponként minden felől hozzám érkező szállítási bizományok azt mutatják, hogy faradtságaimnak sikerült az eddig reám bízott követeléseknek pontosan megfelelni és minden törekvésem oda irányuland, hogy a t. cz. közönség elismerését ezután is kiérdemeljem. Tisztelettel

GMEINER GYULA,

szállítási iródája klastromuteza 647. szám alatt vis-à-vis
a rom. kath. gymnasiummal.

85 6—6

Gyorskocsizás megnyitása.

Brassó és Segesvár (a m. keleti vasut végállomása) között folyó év Augusztus hó 4-étől kezdve hetenkint háromszor gyorskocsi közlekedik és pedig:

Brassóból Segesvárra:

Hétfőn, Szerdán és Pénteken reggeli 5 órakor a „Hôtel Bukarest“-ből. Segesvárra érkezik estve 7 órakor.

Segesvárról Brassóba:

Kedden, Csütörtökön és Szombaton reggeli 8 órakor. Brassóba érkezik estvéli 10 órakor.

Díj: személyenkint **10** o. é. fr. 30 fontnyi szabadmálhával.

Az igazgatóság.

99 6—15 Fölvétel Brassóban a „Hôtel Bukarest“-ben.

Eladó ház.

Az alsó ujtözében a 418-ik számú lakház szabadkézből eladó, a vételárnak csak egyrészt kell kifizetni, bővebb felvilágosítást ad a „Nemere“ szerkesztősége. 114 1—3

Az erdélyi kereskedelmi- és hitelbanknak Alsó-Rákoson egy ujannon fellátott négykővü

lizstelő-malma

november 1-től három egymás után következő évekre 4000 frt. évi haszonbér, mellet, malommesteri lakkal és örlőházzal haszonbérbe kiadandó — értekezhetni a Rákosi uradalmi-tiszt

112 1—0

Jeddi Péterrel.

PÁLYÁZAT.

A csik-zsögödi községi iskola egy rendes tanítói állomására pályázat nyitattik.

Evi fizetés: 300 frt. s ezenkívül természetbeli szállás, vagy ennek megfelelő lakilletmény. Pályázati határidő f. évi szeptember 15-ike. Pályázni kívánók kéretnek tanítóképesítési oklevéllel ellátott folyamodványukat alólirhoz küldeni.

Zene, kertészet és tornatanításában jártasok előnyben részesítetnek.

U. p. Csik-Martonfalva.

Mikó Bálint,

iskolaszéki elnök.

108 2—3

PÁLYÁZAT.

Háromszéken Kilyében a községi fiu- és leányiskolához egy rendes tanítói állomásra egyelőre ideiglenesen pályázat nyitattik.

Evi fizetés: 300 frt., szállás az iskolaépületben és fűtésre elegendő fa.

Pályázati határidő f. évi szeptember 20-dika.

Pályázni kívánók kéretnek tanítóképesítési oklevéllel ellátott folyamodványukat aláírthoz küldeni.

Zene, kertészet és tornaszatban jártassággal bírók előnyben részesítetnek.

U. p. Seps-Szt.-György.

Incze Ferencz,

iskolaszéki elnök.

107 3—3

HIRDETMÉNY.

Alólirt tisztelettel ajánlom a t. közönség figyelmébe Seps-Szt.-Györgyön az „arany bárányhoz“ címzett ujonnan, dúsan berendezett fűszer, festék, anyag, fonal, üveg, porcellán és liszt-kereskedésem. Továbbá elfogadok és a lehető legjutányosabban és pontosabban teljesítek ez üzletbe vágó bárminő megrendeléseket, mit annyival inkább ígérhetek, miután a külfölddel és a legnevezetesebb gyárakkal és üzlet-emberekkel a legbizalmasabb összeköttetésben állok. Főtörekvésem leend a n. é. közönség igényének varakozásának teljesen megfelelni.

S.-Szt.-Györgyön augusztus havában.

102 4—4

Dálnoki Hadnagy József.